

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS
AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2011

SESIONI II

(I DETYRUAR)

VARIANTI A

E premte, 9 shtator 2011

Ora 10.00

Lënda: Letërsi dhe Gjuhë shqipe

Shkolla e mesme teknike profesionale (3+2) dhe 5-vjeçare

Udhëzime për nxënësin

Testi është i ndarë në dy pjesë: në poezi dhe në prozë.

Testi në total ka **25 pyetje**.

Në të dyja pjesët ka pyetje me **zgjedhje** dhe me **zhvillim**. Në pyetjet me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për pyetjet me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Koha për zhvillimin e pyetjeve të testit është **2 orë e 30 minuta**.

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8a	8b	8c	9a	9b	10a	10b	11a
Pikët															
Kërkesa	11b	11c	12a	12b	12c	13	14	15	16	17	18	19a	19b	20a	20b
Pikët															
Kërkesa	21a	21b	21c	22a	22b	23a	23b	23c	23d	24	25a	25b	25c	25d	
Pikët															

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.....Anëtar

PJESA I**Gjergj Elez Alia
(fragment)**

I- Qat'herë trimi a'nisë me dredhë tu shpija
edhe shokt'të gjith m'i ka bashkue:
"Po ndigjoni, more shokt' e mij:
falë u kofshin sarajet e mija,
falë u kofshin tanë paret e mija,
e u koftë falë krejt malli e gjaja e shpisë,
- amanet motra e Gjergj Elez Alisë!"
Edhe shtatit trim i paska dhanun,
motërzezën ngrykas kesh me u marrun,
të dy zemrat priherë po janë ndalun!
Gjamë të madhe shokët qi kanë ba,
Po ia çilin një vorr t'bukur t'gjanë,
vlla e motër ngrykas për me i xanë.
E i muranë t'bukur e kanë mbarue,
vlla e motër kurr mos me u harrue.
E i bli t'bukur qi m'ia vndajnë tu kryet,
zogu i verës gjithmonë me pushue.

II- Kur ka nisun mali me u dushkue,
a ndalë qyqja n'muranë t'vorrit t'ri!
Ka gjetë blinin të tanë degash tha.
Ka flurue përmbi' i saraj të zi,
ka gjetë kulmin të tanë shembë përdhe.
M'nji prezor si m'paska hype,
ka përbe shtegtarin kah po shkon:
"Amanet, more shtegtari i malit,
n'kofsh tuj kndue ksajt, kajkën për me e pushue
n'kofsh tu' kajtë ksajt, gjamën për me e xanë!
Kah kërkova gjithkund bjeshkë e m'bjeshkë,
kah verova gjithkund vrri e n'vrri.
kah mjerova gjithkund shpi e n'shpi,
kërkund s'ndesha n'Gjergj Elez Ali!"

Për pyetjet nga 1-7 rrethoni **vetëm** alternativën e saktë.

1. Gjergj Elez Alia është: 1 pikë
 - A) këngë hyrëse e Ciklit të Kreshnikëve
 - B) këngë hyrëse e këngëve historike
 - C) këngë mbyllëse e këngëve të dasmave
 - D) këngë hyrëse e këngëve të motmotit

2. Gjergj Elez Alia është personazhi që lufton për: 1 pikë
 - A) të ruajtur traditën e këngëve popullore
 - B) pasuri
 - C) atdhe dhe familje
 - D) të sunduar vende të tjera

3. Këngëtari popullor thotë: *trim mbi trima Gjergj Elez Alia*, sepse vlerëson: 1 pikë
 - A) faktin që Gjergji kishte kohë pa luftuar
 - B) fjalët që Gjergji u thotë shokëve të tij
 - C) vdekjen e menjëhershme të vëllait dhe të motrës
 - D) mbijetesën e Gjergjit në raport me vuajtjen dhe angazhimin

4. Në këtë këngë është hiperbolizuar fakti që: 1 pikë
 - A) Gjergji del në betejë nga dashuria për të motrën
 - B) Gjergj Elez Alia fiton me Bajlozin megjithëse ka 9 plagë
 - C) Gjergjit ia kërkojnë dyluftimin
 - D) Gjergji edhe mund të vdesë duke luftuar

5. Subjekti i kësaj kënge karakterizohet nga: 1 pikë
 - A) zhveshja nga ngjarje të parëndësishme
 - B) zhveshja nga figuracioni
 - C) dhënia e disa linjave paralele subjektore
 - D) dhënia me imtësi e çdo ngjarjeje të subjektit

6. Në cilën mënyrë është folja *paska dhanum*? 1 pikë
 - A) lidhore
 - B) dëftore
 - C) habitore
 - D) dëshirore

7. Fjala *gjithkund* i përket klasës së: 1 pikë
 - A) emrit
 - B) ndajfoljes
 - C) foljes
 - D) përemrit

8. Cilat janë tri momentet kyçe të subjektit në këtë fragment?

- a) _____ 1 pikë
- b) _____ 1 pikë
- c) _____ 1 pikë

9. Identifikoni dy detaje në fillim të pjesës së dytë të fragmentit që tregojnë se tashmë është një stinë tjetër.

- a) detaji 1: _____ 1 pikë
- b) detaji 2: _____ 1 pikë

10.

- a) Gjeni togfjalëshin që tregon pemën e mbjellë te kryet e motrës dhe të vëllait.
Si është formuar ai? 3 pikë

* togfjalëshi është: _____

* formimi i tij: _____

- b) Shpjegoni me fjalët tuaja kuptimin e vargut të fundit: *Kërrkund s'ndesha n'Gjergj Elez Ali!*” 1 pikë

11. Cila është figura tingullore e përdorur në vargjet; *N'kofsh tuj kndue ksajt, kajkën për me e pushue/N'kofsh tu' kajtë ksajt, gjamën për me e xanë*. Cili është roli i kësaj figure?

- a) figura: _____ 1 pikë
- b) roli: _____ 1 pikë
- c) Gjeni një anaforë të përdorur në këtë fragment. 1 pikë

12.

- a) Si tingëllon amaneti që Gjergji u lë shokëve? 1 pikë

- b) Cili është dallimi midis fjalëve *kjaj dhe gjamë*? 1 pikë

- c) Pse humbja e Gjergjit trajtohet si *gjamë*? 1 pikë
